

dit anvendes hovedsageligt til erhvervsmæssige eller ikke-erhvervsmæssige formål. Det samme gælder andre udlånskonti, hvor der i lånets løbetid sker bevægelse i op- og nedadgående retning. Pengeinstitutterne er endvidere for så vidt angår den eksisterende udlånsmasse ikke i besiddelse af oplysninger om, hvorvidt der er tale om forbrugerlån eller erhvervsmæssige lån. Forbrugerombudsmanden har oplyst, at han ikke er bekendt med misbrug af adgangen til at kræve morarenter fra låneinstitutters side. Justitsministeriet har på denne baggrund fundet det rimeligt at undtage låneinstitutterne fra reglen om, at morarentesatsen på Nationalbankens diskonto + 2 pct. ikke kan fraviges i forbrugerforhold. Man har også lagt vægt på, at der gennem det offentlige tilsyn med banker, sparekasser og realkreditinstitutter kan opnås en vis sikkerhed mod misbrug af adgangen til at kræve morarenter i forbrugerforhold.

Ved andelskasser forstås de foreninger og virksomheder, der er nævnt i § 13, stk. 2, i lov nr. 156 af 2. maj 1934 om visse spare- og udlånsvirksomheder. Andelskassernes virksomhed ligger tæt op ad sparekassernes. Der er dog den forskel, at andelskassernes virksomhed er geografisk begrænset.

Til § 8.

Den gældende regel i gældsbrevslovens § 62, stk. 2, der giver en fordringshaver ret til at kræve morarente fra den dag, da han begyndte retsforfølgning til betaling af gælden, omfatter også pengekrav uden for formuerettens område. Den praktisk vigtigste gruppe af pengekrav, der ikke er af formueretlig karakter, er underholdsbidrag til ægtefæller og børn.

Der kan rejses spørgsmål, om underholdsbidrag til ægtefæller og børn må anses for at ligge inden for formuerettens område, hvis der er indgået en aftale om bidragspligten eller om bidragets størrelse. Justitsministeriet kan imidlertid tilslutte sig den opfattelse, som en række myndigheder har givet udtryk for i deres udtalelser om lovforslaget, hvorefter aftaler om bidragspligten og/eller bidragets størrelse ikke medfører, at krav om underholdsbidrag bringes ind under formuerettens område. Samtlige underholdsbidrag falder derfor ind under forslagens § 8, hvorefter rente skal betales fra den dag, den bidragsberettigede påbegyndte retsforfølgning til betaling af bidraget.

Retsforfølgning må i relation til underholdsbidrag efter justitsministeriets opfattelse anses for begyndt, når den berettigede har fremsat anmodning til de bidragsinddrivende myndigheder om inddrivelse af underholdsbidrag.

Til § 9.

Den foreslåede regel i 1. pkt. svarer til den gældende bestemmelse i gældsbrevslovens § 62, stk. 4, 2. pkt. Reglen har navnlig betydning for veksel- og checkkrav, idet morarentesatsen i vekselloven og checkloven kun er på 6 pct. p. a. Rente efter forslaget § 5, skal dog betales fra den dag, fordringshaveren begyndte retsforfølgning. Har fordringshaveren anmodet fogden om tvangsfuldbyrdelse efter retsplejelovens § 478, stk. 1, nr. 7, må retsforfølgning anses for begyndt.

Til § 10.

Det foreslås, at loven anvendes i tilfælde, hvor et pengekrav forfalder den 1. juli 1978 eller senere, selv om gælden er ældre. Aftaler om, at en forbruger skal betale en højere morarente end den, der følger af § 5, skal efter forslaget tilsidesættes, selv om aftalen er indgået før den 1. juli 1978, hvis kravet forfalder den 1. juli 1978 eller senere.

De rentebestemmelser i gældsbrevsloven og købeloven, som renteloven erstatter, foreslås ophævet. Der foreslås derimod ikke ændringer af de øvrige mere specielle formueretlige morarenteregler, der er opført i bilag 3. Det må antages, at det på en række særlige områder er velbegrundet at fravige de almindelige regler om tidspunktet for morarentens påløb. Danmark må endvidere som følge af sin tilslutning til internationale konventioner anses for forpligtet til ikke at ændre morarentereglerne i veksel- og checklovene og loven om fragtaftaler ved international godstransport ad landevej.

Hvad særlig angår forsikringsaftalelovens § 24 bemærkes, at lovforslagets regler ikke uden videre vil kunne anvendes på forsikringsydelser uden at medføre en forringelse af de skadelidtes retsstilling, som må anses for uønsket. Da en revision af forsikringsaftaleloven bl. a. med henblik på en styrkelse af forsikringstagernes retsstilling endvidere for tiden overvejes af forsikringsaftaleudvalget, er det justitsministeriets opfattelse, at en ændring af forsikringsaftalelovens § 24 bør afvente udvalgsarbejdet.